

סביבה יוצרת מציאות

על תכנון הגינה ותכנון הבית. על תכנון הגינה. על תכנון.

מה הצטק כף-כך חשוב לתכנן את הגינה, ואיך צושים את זה?

אם יש לנו גינה ליד הבית.

אם עד עכשיו חשבנו שגינה היא רק עוד קישוט של הבית, או אם חשבנו שתכנון הגינה הוא מותרות. אם גם בימים יפים, אנחנו מבלים בבית יותר מאשר בגינה, ואם שכחנו למה בעצם אנחנו גרים בבית עם גינה – אני רוצה להזמין אתכם לרגע של מחשבה נוספת. ורצוי בגינה, עם ספל של תה צמחים ביד.

גידולם, והיא גם המקום המוגן לגדל בו את הירקות, עשבי המאכל וצמחי התבלין שלנו.

עיצוב הגן מושפע מכל מה שקורה מסביבו.

מצד אחד הוא תוצר של הסביבה הטבעית, על הצמחיה המקומית שלה, מערכת החיים שבה, והמרכיבים האקלימיים והגיאוגרפיים שמעצבים אותה. ומצד שני הוא גם תוצר של מרכיבים חברתיים, אנושיים, קהילתיים, ותרבותיים.

הוא מושפע משיקולים של הנדסת אנוש, והנדסת הצומח, אקולוגיה, טופוגרפיה, אדריכלות הבית, ועוד.

הוא מושפע מאופי החומרים המקומיים ומההרגלים והמסורות הוותיקות, אבל גם מאפשרויות טכנולוגיות חדשות.

הוא מושפע מהאיזור הספציפי, אם מדברי או גלילי, אם בקרבת הים או בעמקים.

ולבסוף, ואולי מלכתחילה, הוא מושפע באופן מיוחד מהמשפחה שחיה בו ובבית שבתוכו.

לילך דוד – אגרונומית ומתכנתת-גן
תכנון הגן הפרטי והגן הקהילתי

גן במנוף" - מנוף, משגב
<http://www.nofmanof.com>
nofmanof@gmail.com

אני מאמינה שכן. אני מאמינה שלסביבת המגורים שלנו, יש השפעה משמעותית על אורח החיים שלנו. ולכן, השקעה באיכות החיים שלנו, טוב לה שתתחיל בתכנון טוב של סביבת המגורים הזאת.

ומהו תכנון טוב, במשפט או שניים?
תכנון טוב, הוא פשוט תכנון שמתאים לנו. כי הוא יפה לנו, כי הוא משקף את האופי והסגנון שלנו. כי יש שם את מה שאנחנו אוהבים ואת מה שעושה לנו טוב.

אנחנו משקיעים הרבה מחשבה ותכנון על הטיול הבא שלנו, על המסע לנופים רחוקים, על הנופש, על הצימר.
אבל תחשבו על זה – כאן, בבית ובגינה, אנחנו נמצאים בכל יום ויום ובכל בוקר מחדש. עיצוב הבית ועיצוב הגינה מתייחסים לחוויות שנמצאות כאן בשבילנו תמיד.

הבית הוא המעגל הקרוב והאישי יותר שמקיף אותנו.
ממנו מתרחבים המעגלים הזורמים. מהבית אל הגינה, מהגינה לקהילה, ומהישוב לסביבה הטבעית שמשיקה לו.

הגינה נמצאת בתווך שבין הבית ובין הסביבה המקומית.
בין סביבה שהיא סגורה פרטית ובנויה, לבין סביבה שהיא פתוחה משותפת וטבעית. הגינה היא זו שמחברת בין שני העולמות, ובתור שכזאת, היא מביאה בתוכה גם את התכונות האלה וגם את התכונות האלה.

הגינה, יודעת להיות סגורה וגם פתוחה, אינטימית וגם מזמינה, טבעית וגם קצת מובנית, מוגנת וגם חופשית.
הגינה היא הנוף של הבית, היא האוויר הפתוח שאליו אפשר לצאת, היא חלקת הטבע הקטנה והפרטית שלנו, היא פינת החמד שלנו, ומצד שני, היא גם החדר הגדול ביותר של הבית שלנו.

הגינה היא מקום נוח וזמין בשבילנו לפיקניק של שבת, מקום שקט מוגן ומוצל לקריאה של ספר, מקום פרטי להסתודדות נינוחה בפניה נסותרת, מקום רומנטי בצילו של עץ, היא המקום שבו נוכל לשתול צמחים אוהבים ולעקוב אחרי

זוכרים מה היה כאן פעם? אז, כשהגענו הנה, אל המקום הזה...

אצל חלקנו זה זכרון של יותר מ 30 שנה, אצלנו זה היה לפני יותר מ 20 שנה, ואצל החדשים שבינינו - ממש עכשיו.

הגענו, והסתכלנו סביב סביב. מצאנו את עצמנו במקום קסום.

עוד לא היה כאן בית. אבל היה כאן נוף. נוף, וכל הטבע שמסביב.

בחרנו את המקום. בחרנו בית. בחרנו בית עם גינה.

יצרנו לעצמנו בסיס מצוין. התחלה. הזדמנות. פוטנציאל מעולה לחיות את החיים שרצינו לעצמנו.

לתכנון פנים רבות, ושפע של יתרונות. אלא שהמשמעות העמוקה ביותר של התכנון, היא זאת:

התכנון מאפשר לנו לבחור מה אנחנו רוצים, ולכוון בדיוק לשם.

בלהט החיים, נחזור קצת אחורה, אל הרגע ההוא, הרגע שבו ידענו שמצאנו. זהו רגע של חזרה למקור. לבסיס. ללב. וזהו המקום הטוב שאיתו כדאי לנו לבחון: **מהי המציאות שאותה אנחנו בוחרים לעצמנו.**

מהי הדרך שבה נרצה ללכת, מהו סיפור החיים שאותו אנחנו מבקשים לנו ולמשפחה שלנו, מהו החזון שלנו.

"התואיל להגיד לי, בבקשה,

באיזו דרך עלי ללכת מכאן?"

שאלה אליו

"זה תלוי במידה רבה לאן את

רוצה להגיע." - אמר החתול

"לא אכפת לי כל כך לאן" - אמרה

אליס

"אם כך, לא משנה באיזו דרך

תלכי" - אמר החתול.

האם אתם יודעים לזהות, אם לבחירה שלכם במקום, בבית ובגינה – יש קשר לשאלה הזאת?

אם אתם יודעים לאן תרצו להגיע, אם אתם רוצים לבחור את המציאות שרצויה לכם, ולהוביל לשם את המשפחה שלכם, שאלו את החתול, והוא כבר ידע להורות לכם את הדרך שבה עליכם ללכת... תכנון. אם בחרנו בבית עם גינה, נתכנן גם את הבית וגם את הגינה, וכך נרוויח סביבת מגורים מתאימה לנו, גם בפנים וגם בחוץ.

איך מתבצע תהליך של תכנון הגינה הפרטית?

השינויים שאנחנו חווים בגינה, שומרים על הערנות שלנו, מגרים אותנו לצאת ולגלות, מזמינים להגיע אל הגינה ולחיות ביחד איתה את הרגעים האלה שבין זריחה לשקיעה, בין קיץ לסתיו, בין פריחה לפירות, בין ציוץ לרשרוש הרוח בעלים.

החיים האלו, שיוצאים אל מחוץ לקירות, הרוחק מהמסכים והמזגנים, קרוב לאדמה ולצמרות העצים - עוטפים אותנו בטעמים ריחות וקולות של טבע בסיסי ואותנטי, מעוררים מתרדמתם את כל החושים הראשוניים שלנו, ומעלים אצלנו את התשוקות, את היופי, את השמחה, ואת הבריאות במיטבה.

מאחלת לכם את כל אלה, במרחב שמקיף אתכם - מרגע שפתחתם דלת או חלון.

מתי הזמן הטוב ביותר לטעת עץ?
- לפני 20 שנה.
ומתי הזמן השני הכי טוב?
- עכשיו

בהצלחה ובהנאה!

כאן, מתגבשת התמונה הפיסית של מה שהולך לקום במרחב החיצוני שלכם, ואתם יכולים כבר לראות איך הגן שבחוץ הולך להגשים לכם את מה שאנחנו רוצים להגשים עבורכם.

תכנון אסטרטגי - ביצוע

מאן נכנס הכל לתהליך מובנה של תכנון לכל פרטי הביצוע של הגן, החומרים, הגימור, והשפה העיצובית. כל אלה – מיישמים את יעדי הפרוגרמה, בצורה המעשית והפרקטית ביותר.

התוצרים הם כתב-כמויות ותכניות מפורטות, וזהו השלב שבו אפשר להזמין הצעות-מחיר מהגננים המומלצים. לאחר שבחרנו בגן הטוב מכולם, מתחילה החגיגה להתרחש אל מול עיניכם. הגנן מקבל לידידיו את ההגה, ואני נמצאת שם כדי לעזור, ללוות, לענות על שאלות, לפתור בעיות שעולות מדי פעם מן השטח, לפקח ולוודא שכל הסעיפים מתבצעים כהלכה, בהתאם למפרט ולתכניות.

תכנון שוטף - תחזוקה

לאורך כל התכנון, אני בוחנת את התכנית עם מחשבה על שיקולים של תחזוקה. יש מקרים, שבהם נרצה לשלב בגינה חלקות שדורשות קצת יותר עבודה או קצת יותר השקיה, כמו חלקת ירקות או שיחי וורדים, אבל בכל שאר המקרים, אני מובילה תכנון של גינה שהיא קלה לתחזוקה, חסכונית במים, ואקולוגית. גינה שזורמת בהרמוניה עם הסביבה המקומית שלה, וכך, אינה נזקקת לחומרי דישון, לגיזומים תכופים, ולטיפול אינטנסיבי.

הגינה היא חלל חי ודינמי. ובתור שכזאת, היא אכן נזקקת למעקב ותשומת לב בשוטף, אבל זהו בדיוק גם סוד הקסם. העבודה בגינה מהנה ממש כמו גם המנוחה שבה.

מבט כולל על התהליך התכנוני, יעזור למי שנמצא בנקודה כלשהי, על הדרך המובילה לפרויקט הגינה שלו. ואני אוהבת להביא את המבט הזה, דרך 4 מימדים של התכנון הנופי, ואלו הם:

תכנון רעיוני - תוכן תכנון פיסי - מרחב תכנון אסטרטגי - ביצוע תכנון שוטף - תחזוקה

אדריכל הגינה, כמו אדריכל הבית – כורך בעבודתו 4 מימדים אלה, שאליהם הוא מתייחס, וביניהם הוא נע.

תכנון רעיוני - תוכן

התהליך כולו הוא תהליך חווייתי, מרגש, יצירתי ומשמח – גם עבורכם, בעלי הבית, וגם עבורנו, מתכנני הנוף. יש בו, בתהליך הזה, לא מעט רגעי שיא. הראשון מביניהם, הוא המפגש הזה, שבו אני יושבת אתכם, וביחד אנחנו מעלים את כל מה שאתם רוצים, את כל מה שחלמתם ועדיין חולמים, את השאיפות הגדולות ואת המאוויים הקטנים. מאלה, אנחנו עורכים את היעדים, מארגנים סדרי-עדיפות, ובונים את הפרוגרמה הרעיונית שלכם.

כך, אנחנו מבטיחים בסיס איתן לתכנון אמיתי שמיועד עבורכם. תכנון של מקום שהוא באמת שלכם ובשבילכם.

תכנון פיסי - מרחב

את הרעיון הזה, אני מתרגמת למרחב הפיסי. נקודת הפתיחה היא במחקר של השטח. אני בודקת ולומדת את המגרש וסביבתו, ומנתחת פרמטרים שונים. מתוך אלה, אני מבינה את הפוטנציאל של החצר, ומגדירה את הפרוגרמה הפיסית של הפרויקט שלכם.

כל הנתונים נאספו, ואני מתיישבת עכשיו אל מול מפת המדידה. זהו רגע מרתק של יצירה.